

НАСТАНОВИ ДЛЯ РОЗРОБНИКІВ ЛІЦЕНЗІЙНОГО ІНТЕГРОВАНОГО ІСПИТУ «КРОК 3»

ЧАСТИНА 1. ОСНОВНІ КРОКИ ДЛЯ РОЗРОБЛЕННЯ ІСПИТУ

Відповідно до діючих нормативно-правових актів, ліцензійний інтегрований іспит «Крок 3» (далі – іспит «Крок 3») є стандартизованою формою контролю набуття лікарем (фармацевтом/провізором)-інтерном (далі – інтерн) компетентностей, визначених програмою навчання в інтернатурі, та оцінювання таких компетентностей. Даною стандартизованою формою здійснення контролю для інтернів певної спеціальності галузі знань «22 Охорона здоров'я», як і для здобувачів інших спеціальностей, є *стандартизований тест*.

Під стандартизованим тестуванням розуміють тестування, яке проводиться за наперед установленою процедурою з використанням стандартних інструкцій та методики оцінювання.

Так як не можливо побудувати освітній процес без освітньої програми, у якій чітко визначено загальну інформацію про неї (назва програми, ступінь вищої освіти, вимоги до рівня освіти осіб, які можуть розпочати навчання за цією програмою тощо), мету, програмні компетентності, комплекс освітніх компонентів, логічну послідовність їх вивчення тощо, так і стандартизований тест неможливо розробити без *програми тесту* (англійський відповідник цього терміну – test blueprint).

Програма тесту визначає його ключові характеристики: мету, професійні (спеціальні, фахові) компетентності, зміст, обсяг навчального матеріалу та очікуваний рівень його засвоєння, типи і кількість тестових завдань, які повинні бути у тесті для прийняття відповідного рішення за результатами тестування.

Визначення мети іспиту

Першим етапом розроблення іспиту «Крок 3» є *визначення мети його проведення*, тобто тих ключових аспектів, що будуть оцінюватися методом стандартизованого тестування.

 Декілька прикладів формулювання *мети іспиту «Крок 3»*:

- встановити набуття кваліфікованими фахівцями з вищою освітою (на етапі випуску з інтернатури) професійних компетентностей, визначених Примірною програмою підготовки в інтернатурі за спеціальністю «Стоматологія», та їх готовність розпочати самостійну ефективну та безпечну стоматологічну практику;

- оцінити вміння лікаря-інтерна застосовувати знання та розуміння основних профільних дисциплін для забезпечення самостійної діагностики, диференційованої діагностики при наданні допомоги хворому, при невідкладних станах, організації допомоги в екстремальних ситуаціях, здійснення протиепідемічних заходів при інфекційних захворюваннях;

- оцінити рівень набуття лікарем-спеціалістом-патологоанатомом на етапі випуску з інтернатури професійних компетентностей, необхідних для його ефективної самостійної роботи з аутопсійним, операційним та біопсійним матеріалом;

- оцінити вміння лікаря-інтерна спеціальності «Анестезіологія та інтенсивна терапія» (на етапі випуску з інтернатури) застосовувати набуті знання та розуміння основних методів загальної та регіонарної анестезії, методів анестезії при окремих оперативних втручаннях, методів інтенсивної терапії критичних станів.

Розроблення структури змісту іспиту

Після визначення мети іспиту треба визначити зміст і обсяг навчального матеріалу, що виноситься на іспит «Крок 3», та структурувати його.

Цей етап передбачає розроблення *структури змісту іспиту*.

Зміст іспиту структурують навколо різних категорій, які називаються «вісь» або «вимір». Використовуємо у подальшому термін «вісь».

Для іспиту «Крок 3» однією із таких осей визначають відповідні знання та розуміння змісту професійної підготовки інтерна. Другою віссю визначають перелік компетентностей, набуття яких під час складання іспиту «Крок 3» має продемонструвати інтерн певної спеціальності на етапі випуску з інтернатури.

Як правило зміст іспиту структурують навколо двох – трьох осей. Використання більшої кількості осей для структурування змісту іспиту є недоцільним.

 Приклади осей, навколо яких можливе структурування змісту іспиту: вісь компетентностей, вісь змісту, вісь освітніх компонент, вісь розумових операцій тощо.

Відбір професійних компетентностей інтерна, набуття яких оцінюватиметься на іспиті

Нормативним підґрунтям розроблення структури змісту іспиту «Крок 3» для інтернів певної спеціальності є затверджена Примірна програма підготовки в інтернатурі за певною спеціальністю (далі – Примірна програма) або її проєкт, що пройшов рецензування, громадське обговорення та перебуває у процесі затвердження.

Примірна програма визначає перелік обов'язкових компетентностей по закінченню інтернатури за певною спеціальністю, зокрема, перелік загальних та *професійних компетентностей*.

Загальні компетентності є універсальними для інтернів незалежно від предметної області їхньої майбутньої професійної діяльності. Важливими для успішної професійної діяльності інтерна певної спеціальності є *професійні*

компетентності. Тому для розроблення іспиту «Крок 3» розробникам треба зосередитися на *професійних компетентностях*.

Серед професійних компетентностей інтерна виберіть ті, що будуть оцінюватися на іспиті «Крок 3» методом стандартизованого тестування. Під час відбору компетентностей дотримуйтеся наведених нижче рекомендацій.

✍ Дайте відповідь на запитання: *якими методами можна оцінити цю компетентність?*

 Наприклад, Стандарт визначає формування у випускника професійної компетентності «Здатність застосовувати наукові підходи щодо планування дизайну досліджень, збору даних, розповсюдження та використання результатів наукових досліджень у сфері громадського здоров'я». Оцінити набуття цієї компетентності випускником можна шляхом написання наукової роботи або методом стандартизованого тестування, запропонувавши розв'язання типових ситуаційних задач з описом певного типу даних та завданням вибрати найдоцільніший метод їх збору чи обробки. Очевидно, що з-поміж запропонованих методів оцінювання оптимальним буде написання наукової роботи, оскільки це дозволяє повною мірою оцінити набуття даної компетентності.

 Наступний приклад. Стандарт визначає формування у випускника професійної компетентності «Здатність працювати автономно та в колективі стоматологічного закладу, налагоджувати конструктивну роботу з кожним членом команди, застосовувати сучасні засоби комунікації з метою обміну професійним досвідом». Оцінити набуття цієї компетентності повною мірою можна методом аналізу якісних і кількісних показників виконання випускником функцій фахівця під час проходження ним переддипломної практики у лікувальному закладі.

✍ *Виберіть ті професійні компетентності, які доцільно оцінити методом стандартизованого тестування.* Орієнтовна кількість таких компетентностей, зазвичай, не перевищує 7 (семи).

На цьому етапі оптимально використати метод опитування представників закладів освіти, які мають значний досвід підготовки інтернів певної спеціальності.

Вибраний перелік професійних компетентностей формує одну із осей структури змісту іспиту «Крок 3» – вісь професійних компетентностей.

Визначення переліку тем, вивчення яких забезпечує формування вибраних компетентностей

Для кожної із професійної компетентності, вибраної на попередньому етапі, треба визначити перелік тем, вивчення яких забезпечить формування кожної із компетентностей.

Рекомендуємо, для реалізації цього етапу насамперед визначити перелік освітніх компонент (дисциплін), після цього вибрати перелік тем із

кожної компоненти (дисципліни). Вибрані теми будуть включені до структури змісту іспиту.

 Наприклад, розробниками визначено, що іспитом оцінюватиметься набуття магістром громадського здоров'я професійної компетентності «Здатність оцінювати, інтерпретувати, порівнювати та прогнозувати основні показники громадського здоров'я». Формування цієї компетентності забезпечить вивчення таких тем: «Здоров'я населення: основні поняття», «Демографічні аспекти здоров'я», «Захворюваність населення».

Зверніть увагу, що на цьому етапі розробки іспиту «Крок 3» варто не лише визначити перелік тем, а й, за необхідності, деталізувати кожен тему. Очевидно, що кожна тема верхнього рівня може включати декілька тем нижнього рівня (підтем). Окремі підтеми вивчаються інтернами оглядово, тому не доцільно виносити ці підтеми на іспит, тоді як інші підтеми – досить детально, оскільки є важливими для опанування професії та мають бути включені до іспиту.

 Наприклад, тема «Демографічні аспекти здоров'я» включає декілька підтем: «Статика населення», «Динаміка населення», «Специфічні параметри смертності» та «Причини смерті, які можна попередити».

За необхідності деталізуйте підтеми, виділяючи підтеми нижчих рівнів (максимальна кількість рівнів – чотири), на яких треба зосередити увагу інтернів.

 Наприклад, на думку розробників іспиту, не всі показники підтеми «Статика та динаміка населення» доцільно виносити на іспит, оскільки для магістра громадського здоров'я важливо знати та вміти використовувати у професійній діяльності лише основні показники цієї категорії: чисельність населення, склад населення, статево-вікова піраміда.

Узагальнюючи викладене вище маємо наступну ієрархію тем та підтем:

1. Здоров'я населення: основні поняття
2. Демографічні аспекти здоров'я
 - 2.1. Статика населення
 - 2.1.1. Чисельність населення
 - 2.1.2. Склад населення
 - 2.1.3. Статево-вікова піраміда
 - 2.2. Динаміка населення
 - 2.2.1. Міграція
 - 2.2.2. Народжуваність
 - 2.2.3. Смертність
 - 2.2.4. Природний приріст
 - 2.3. Специфічні параметри смертності
 - 2.4. Причини смерті, які можна попередити

Сформульований перелік тем до кожної професійної компетентності відібраної на попередньому етапі формує вісь змісту іспиту «Крок 3».

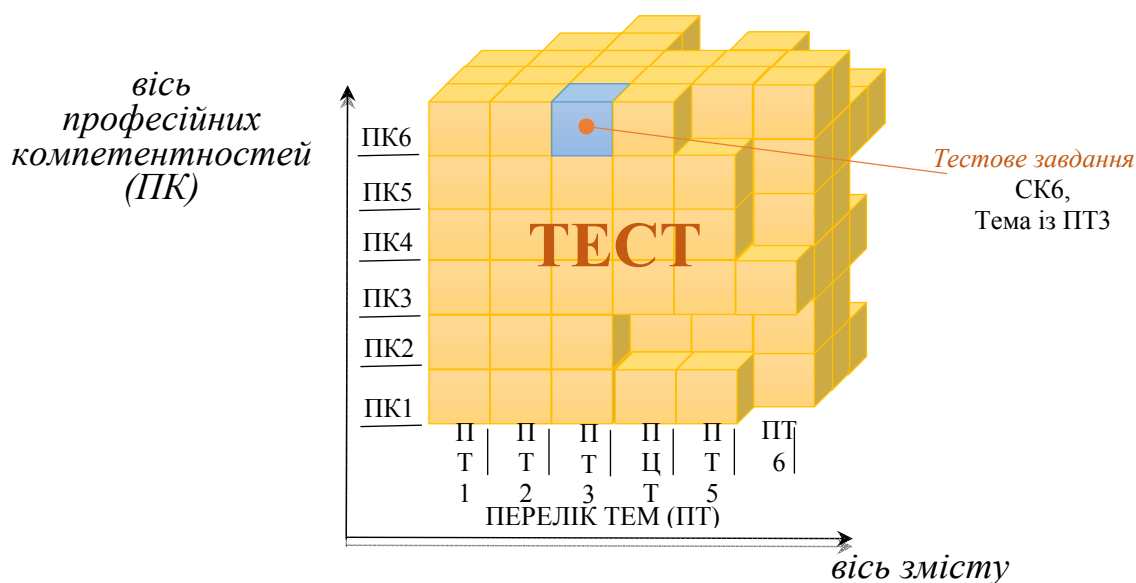
Визначення об'єму навчального матеріалу, що виноситься на іспит

На цьому етапі треба визначити вагу кожної теми розділу у відсотковому значенні. Питома вага теми має визначатися з урахуванням її значущості для формування відповідної компетентності та кількості навчальних годин, виділених на її вивчення. Кількість тестових завдань кожної теми іспиту є прямо пропорційною її питомій вазі у структурі змісту іспиту.

Зверніть увагу, що сума всіх значень питомої ваги тематичних розділів має складати 100%.

ПІСЛЯМОВА ДО ПЕРШОЇ ЧАСТИНИ НАСТАНОВ

Відповідно до сформованої структури змісту іспиту «Крок 3» формується екзаменаційний банк тестових завдань¹. Ґрунтуючись на структуру змісту іспиту, фахові експерти генерують відповідні добірки тестових завдань, з яких укладається тест. Місце тестового завдання у тесті візуально представлено на рисунку нижче.

Простір тестового завдання

¹ Екзаменаційний банк тестових завдань – сукупність тестових завдань із первинного банку, що пройшли фахову експертизу.

Первинний банк тестових завдань – сукупність тестових завдань іспиту різного рівня складності відповідно до мети та структури його змісту.

ЧАСТИНА 2. ОФОРМЛЕННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ РОБОТИ ЩОДО РОЗРОБЛЕННЯ ІСПИТУ

Відповідно до переліку визначених професійних компетентностей сформууйте вісь 2 та заповніть Форму структури змісту іспиту, яку наведено нижче. Під час заповнення Форми для кожної компетентності визначте умовний чотиризначний числовий код у форматі N.0.0.0, де N – порядковий номер вибраної компетентності.

Відповідно до переліку визначених тем, вивчення яких забезпечує формування компетентностей із осі 2, сформууйте вісь 1 – вісь змісту іспиту та заповніть Форму структури змісту іспиту. Зверніть увагу, що кожному тему / підтему треба закодувати умовним чотиризначним цифровим кодом у форматі N.P1.P2.P3, де N – порядковий номер теми верхнього рівня, P1 – порядковий номер підтеми першого рівня, P2 – порядковий номер підтеми другого рівня, P3 – порядковий номер підтеми третього рівня.

 Для прикладу, наведеного вище, фрагмент осі змісту виглядатиме наступним чином:

- 1.0.0.0. Здоров'я населення: основні поняття
- 2.0.0.0. Демографічні аспекти здоров'я
- 2.1.0.0. Статика населення
- 2.1.1.0. Чисельність населення
- 2.1.2.0. Склад населення
- 2.1.3.0. Статеві-вікова піраміда
- 2.2.0.0. Динаміка населення
- 2.2.1.0. Міграція
- 2.2.2.0. Народжуваність
- 2.2.3.0. Смертність
- 2.2.4.0. Природний приріст
- 2.3.0.0. Специфічні параметри смертності
- 2.4.0.0. Причини смерті, які можна попередити

Форма структури змісту іспиту

Вісь 1 – вісь змісту					
1	0	0	0		Питома вага, %
<i>1</i>	<i>1</i>	<i>0</i>	<i>0</i>		
.	.	.	.		
2	0	0	0		Питома вага, %
.	.	.	.		
3	0	0	0		Питома вага, %
.	.	.	.		
4	0	0	0		Питома вага, %
.	.	.	.		

5	0	0	0		Питома вага, %
.	.	.	.		
6	0	0	0		Питома вага, %
.	.	.	.		

Вісь 2 – вісь професійних компетентностей					
1	0	0	0		
2	0	0	0		
3	0	0	0		
4	0	0	0		
5	0	0	0		
6	0	0	0		
7	0	0	0		

У розробленій структурі змісту іспиту «Крок 3» не забудьте перевірити відповідність формулювання тем /підтем чинним формулюванням у офіційних та нормативно-правових актах (стандартах).